

Sygn. akt III KO 124/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 21 grudnia 2022 r. wniosku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 29 listopada 2022 r., sygn. akt X K 866/22, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 29 listopada 2022 r. (sygn. akt X K 866/22) zwrócono się do Sądu Najwyższego o przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. sprawy przeciwko N/N o przestępstwo z art. 212 § 1 i § 2 k.k. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Uzasadnieniem wniosku jest okoliczność, że pokrzywdzony pomówiony zostać miał wypowiedzią nieznanej mu osoby o tym, że jego relacje z Policją, Prokuraturą oraz Sądem w Rzeszowie wpływają na jego sprawy. Według Sądu wnioskującego tego rodzaju pomówienia prowadzą do zachwiania zaufania do wymiaru sprawiedliwości, który miałby rozstrzygać w tej sprawie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu następuje tylko w wyjątkowych sytuacjach. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ

na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd właściwy. Obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie przesłanki spoczywa na sędzie występującym z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k. W orzecznictwie wskazuje się jednak, że "autorytet i powaga wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie ulegały presji opinii publicznej, ani nie popadały w zwątpienie co do własnych kompetencji w zakresie przeprowadzenia rzetelnego procesu. Racjonalna nieustępliwość w tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw, ograniczając tendencję do nadużywania stosowania właściwości delegacyjnej w związku z inicjatywami sądów na tle wątpliwości co do respektowania gwarancji sprawiedliwego procesu" (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11, LEX nr 1044040; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2009 r., III KO 81/09, OSNKW 2010/2/20, LEX nr 551465).

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki z art. 37 k.p.k. Samo tylko zawarcie w czyjejś wypowiedzi stanowiącej element materiału dowodowego w sprawie karnej mało wyszukanych, spiskowych czy obraźliwych insynuacji pod adresem czy to organów ścigania, czy to konkretnego sądu lub sędziego nie stanowi wystarczającego powodu, by zrywać z zasadą sądu miejscowo właściwego. Zdarza się sprawach karnych, że ktoś rzuca oskarżenie w kierunku sądu lub sędziego o zachowanie sprzyjające innemu uczestnikowi. Nie oznacza to od razu, że z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości sąd taki ma natychmiast odstąpić od rozpoznawania danej sprawy. Przyjęcie odmiennego poglądu oznaczałoby, że właściwość miejscowa sądu pozostaje w pełnej dyspozycji stron, które jednym zdaniem powodować mogą koniczność zmiany sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

W takiej właśnie sytuacji powinnością organu orzekającego jest rzetelne rozpoznanie sprawy z uwzględnieniem szczególnej potrzeby zadbania o autorytet wymiaru sprawiedliwości, np. poprzez zapewnienie - w miarę możliwości - jawności zewnętrznej rozprawy oraz klarowne, kompleksowe zaprezentowanie ustnych i pisemnych motywów wydanego orzeczenia, jeżeli takie zostanie sporządzone.

Zatem należało orzec jak w sentencji.

[as]